

6 LEEFKLIMAAT

Voor mensen met een inkomen op of onder het minimum inkomen wordt het steeds moeilijker om een betaalbare woning te kunnen bemachtigen in een wijk met een leefbaar en veilig klimaat.

Zij zijn doorgaans aangewezen op de "mindere buurten". Deze wijken bestaan uit een diversiteit van mensen en culturen waardoor kleine of grotere conflicten zoals geluidsoverlast en stank of verschil in waarden en normen een drempel vormen om een sociaal netwerken op te bouwen. Speelplekken, groen en betaalbare voorzieningen worden meer aangetroffen in "de betere buurten".

Vaak is er sprake van zwerfvuil en vandalisme. Daklozen, zoals illegalen zoeken een onderkomen in de leegstaande woningen van deze wijken. Zij zorgen voor overlast hun aantal is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Vaker dan vroeger grijpen verhuurders naar uithuisplaatsing. Daarnaast zijn er voor zwervers (soms met psychische klachten) onvoldoende opvangmogelijkheden en voorzieningen.

In de verouderde wijken van sommige steden is er daardoor sprake van meerdere knelpunten.

Vaak heeft de lokale overheidsbeleid geen antwoord op deze problematiek en wordt het leefklimaat door de bewoners als onvoldoende ervaren

7 VOORZIENINGEN

Bij een aantal wijken van kleinere steden is 'de vergrijzing' letterlijk en figuurlijk ingetreden. Met het vertrek van de meer draagkrachtige bewoners naar andere wijken heeft zich in de buurt een veranderingsproces voltrokken. Van de achtergebleven bewoners is de meerderheid op leeftijd. Buurtcentra, culturele voorzieningen en een gevarieerd winkelaanbod ontbreken. Dit vindt zijn weerslag op het wijkbeheer en het straatbeeld. In sommige gevallen is het de kerk of parochie die een sociaal trefpunt vormt voor de bewoners. De vermindering kwaliteit van wonen zal er toe bijdragen dat deze wijken langzaam verpauperen.

8 VEILIGHEID

De effecten van gemeentelijke bezuinigingen in de grote steden hebben vooral gevolgen voor de bewoners van de sociaal zwakkere buurten. Zo is er minder geld voor veiligheidsbeleid en ook de doelstelling om wijken 'schoon en leefbaar' te maken worden niet meer gerealiseerd. De gevoelens van onveiligheid in hun directe woonomgeving nemen bij deze wijkbewoners toe. Door het schoonvegen van het stadscentrum verplaatsen de prostitutie, drugshandel en daklozen zich juist naar deze wijken van de stad. Met het effect dat de problemen worden verplaatst. Dit heeft negatieve gevolgen voor de wijk het stimuleert bijvoorbeeld sociaal isolement. Ouders met jonge kinderen vinden het niet verantwoord om hun kinderen zonder toezicht buiten te laten spelen.

Bejaarden durven de deur niet meer uit.

9 PARTICIPATIE

Het debat over de positie en zeggenschap van de huurders is volop in beweging. De commissie Leemhuis bracht onlangs een rapport uit met aanbevelingen om de huurdersparticipatie te versterken. Huurders noch woningcorporaties lijken tevreden te zijn met de huidige vormen van participatie. De inbreng van huurders kan vorm krijgen via een initiatiefrecht, instemmingsrecht of onderhandelingsrecht. Een andere optie is meepraten van de huurder bij de overeenkomsten tussen gemeenten en de woningcorporatie. De betrokkenheid van de bewoners bij het herstructureringsproces moet gegarandeerd zijn, ook om voldoende draagkracht voor de vernieuwingsplannen te krijgen.

10 BETROKKENHEID VAN DE VRAAGZIJDE

Armoede manifesteert zich op breed terrein.

Wonen en leefbaarheid zijn daarbij een belangrijke factor.

Binnen het netwerk van lokale organisaties die deel uit maken van De Arme Kant van Zuid-Holland is veel ervaring aanwezig op dit gebied. Met name op het sociaal fysieke vlak. Het verdient aanbeveling om de expertise van deze organisaties ook te betrekken bij beleidsvoorbereiding op regionaal en provinciaal gebied.

Aan de samenstelling van deze brochure werd medewerking verleend door:

mw. W.J.P. de Jong - Capelle a/d IJssel, mw. Y.L. Beyerling - Den Haag,

mw. G. van Sommeren - Dordrecht, mw. M. Andringa - Dordrecht, mw. I. Nelisse - Rotterdam,

mw. M. van Woerkens - Zwijndrecht.

Eindredactie Mieke Punt.